

KURSPLAN

Religionskunskap för lärare åk 7-9, (1-45). Ingår i Läraryftet, 45 högskolepoäng

Religious Studies for Teachers in Junior High School, 45 credits

---

Kurskod:	UR7N13	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningschef 2022-10-05	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	Våren 2023	Ämnesgrupp:	RV1
Version:	1	Fördjupning:	G2F
		Huvudområde:	Religionsvetenskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Redogöra för olika ämnesområden, centrala begrepp och teman inom ämnet
- Förklara centrala etiska begrepp och teorier
- Beskriva och förklara principer för etisk argumentation och argumentationsanalys
- Redogöra för olika religioners historiska utveckling och nutida betydelse
- Beskriva och visa förståelse för religionssociologiska och religionspsykologiska perspektiv på religion
- Redogöra för skolämnet religionskunskap i ungdoms- och vuxenutbildning ur såväl historiska som samtida perspektiv
- Redogöra för hur medie- och informationskunnighet kan användas i olika lärandesituationer
- Redogöra för estetiska lärprocesser i olika genrer och i olika medier för att bredda sin ämnesdidaktiska repertoar
- Redogöra för hur ett språk- och kunskapsutvecklande förhållningssätt kan tillämpas i religionskunskapsundervisningen
- Redogöra för olika tolkningstraditioner och synsätt i Bibeln
- Redogöra för de kristna samfundens tro, historia och idéutveckling samt deras utbredning, särdrag, organisation och fromhetsliv
- Redogöra för olika religiösa företrädares synsätt i relation till makt och genus, historiskt såväl som i nutid
- Beskriva religiösa traditioners betydelse för praxis och ideal när det kommer till makt, genus, familj och sexualitet
- Redogöra för vad ett demokratiskt förhållningssätt innebär och hur det kan appliceras i religionskunskapsundervisningen

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Kommunicera och reflektera över religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar

- Analysera och diskutera etiska problem och teoribildningar i text och kommunikation
- Planera pedagogiskt differentierad undervisning i ämnet religionskunskap utifrån aktuella styrdokument och ämnesdidaktiskt relevanta metoder och teorier
- Reflektera över olika aktiva kristna samfunds särdrag och identitet utifrån ett historievetenskapligt perspektiv.
- Analysera relationen mellan religiösa traditioner, makt och genus
- Reflektera över hur samhälle och religiösa organisationer påverkar varandra
- Utforma prov och andra redovisningsformer, såväl analoga som digitala med tillhörande bedömningsverktyg och – kriterier såväl formativa som summativa

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- Förhålla sig kritiskt och analyserande gentemot religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar och fenomen
- Kritiskt reflektera över religionskunskapsämnet i relation till relevanta samhällsliga aspekter
- Problematisera, värdera och analysera den vetenskapliga forskningen och diskussionen inom det religionskunskapsdidaktiska fältet både med avseende på teori och praktik
- Reflektera över betydelsen av ett interkulturellt förhållningssätt i religionskunskap
- Kritiskt granska, värdera och reflektera över prov och andra redovisningsformer, bedömningsverktyg och kriterier samt deras implikationer för undervisningen i religionskunskap
- Kritiskt granska läromedel inom ämnesområdet utifrån aktuella styrdokument
- Kritiskt diskutera och problematisera den historiska utvecklingen av kristendomens traditioner i relation till bredare samhällsliga fenomen såsom politik och idéhistoria
- Kritiskt reflektera över kristendomens historiska och nutida roll i det svenska samhället
- Kritiskt bedöma och värdera en etisk argumentation med hjälp av argumentationsanalytiska principer
- Kritiskt analysera och värdera diskussioner om religiösa traditioner ur ett vetenskapligt och icke-konfessionellt perspektiv

Innehåll

Kursen utgörs av åtta olika omfattande delkurser varav sex berör ämnesteoretiskt innehåll (sammanlagt, 31,5 hp) och två berör ämnesdidaktik (sammanlagt 13,5 hp). Under de två första terminerna (30 hp) läses ämnesteori parallellt med ämnesdidaktik. På så sätt kan didaktiken ges kopplingar till just den aktuella ämnesteoretiska delkurs som för tillfället är aktuell. Under termin tre läses de ingående delkurserna separat. Poängfördelningen är 15 hp per termin. Verktyg för varierande arbetssätt används för att bearbeta innehållet. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, workshops och övningar individuellt och i grupp under de campusförlagda träffarna samt med hjälp av litteraturen. Föreläsningar kommer också att ske digitalt på distans. Diskussionsforum möjliggörs mellan campusträffarna via digital lärplattform. Kursdeltagarna tar del av religionsvetenskaplig didaktisk forskning genom föreläsningar, litteraturstudier och seminarier.

Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Religionsvetenskapen är till sin natur ett mångfacetterat ämne och studeras många gånger tvärvetenskapligt. I denna korta delkurs introduceras ämnesområdet genom att lyfta fram och presentera de olika forskningsområden som ryms inom religionsvetenskapen, centrala religionsvetenskapliga begrepp samt en del forskningsmetoder.

Etik och livsfrågor, 7,5 hp

I denna delkurs fokuseras livsfrågor (som sedan berörs mer konkret i didaktikkurs I), centrala etiska begrepp, etisk teoribildning samt argumentationsteknik- och analys. Reflektion, diskussion och analysförmåga tränas genom bland annat seminarier och skriftliga uppgifter. Litteratur som läses utgörs av alltifrån äldre moral-filosofiskt material (såsom exempelvis Aristoteles och Immanuel Kant) till modernare studentlitteratur och vetenskapliga artiklar.

Religionshistoria, 10 hp

Delkursen Religionshistoria behandlar främst fyra av de så kallade världsreligionerna; islam, judendom, buddhism och hinduism samt fornnordisk och samisk religion. I kursen fokuseras religiösa texter, läror, sedvänjor och uttryck, både med ett historiskt och ett nutida fokus samt i en internationell såväl som i en nationell kontext. Föreläsningar varvas med textseminarium där studenterna får tillfället att diskutera och reflektera över ämnet.

Religion, individ, samhälle, 3 hp

I denna, något mindre, delkurs lyfts religionssociologiska och religionspsykologiska frågor. Några klassiska teoretiker och teorier diskuteras och sätts i relation till det moderna samhället. Även sekulariseringsteorier fokuseras och studeras. Likaså lyfts sekulära livsåskådningar och nyreligiositet fram.

Religionsdidaktik I, 7,5 hp

Denna första religionsdidaktiska delkurs läses parallellt med ovanstående delkurser vilket gör att många moment kan kopplas till det studenterna får tillfället läser inom ämnesteorin. Delkursen har en introducerande del som presenterar religionskunskapen som skolämne i historia och nutid samt aktuella styrdokument. Övriga delar i kursen berör lektionsplanering och pedagogisk planering med fokus på bland annat det mångkulturella klassrummet samt dokumentation, bedömningsperspektiv i planeringsfasen och språkutvecklande arbetssätt. Kursen belyser vidare flerspråkighet och mångfald som didaktiska resurser. Livsfrågor utifrån ett elevperspektiv berörs och dessutom behandlar kursen ett genusperspektiv på undervisningspraktiker. Också MIK (medie- och informationskunnighet) utgör ett moment i denna delkurs. I kursen får studenterna delta i föreläsningar, seminarier samt workshops.

Kristendomens historia, 5,5 hp

I denna delkurs fokuseras kristendomens historiska utveckling i relation till sociala, politiska såväl som till kulturella kontexter. Studenterna får också studera olika kristna kyrkor och samfund. Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier.

Religion, genus och makt, 3,5 hp

Delkursen fokuserar frågor och uppfattningar som rör makt, genus, familj och sexualitet i relation till olika religioner (dock främst med islam och kristendom som exempel). Historiska

såväl som nutida perspektiv på religiösa traditioners roll i samhället studeras och analyseras. Undervisningen sker främst i form av föreläsningar.

Religionsdidaktik II, 6 hp

Denna andra religionsdidaktiska delkurs går, till skillnad från den första, inte parallellt med andra delkurser utan är fristående. I kursen studeras didaktiska grundfrågor kopplade till religionskunskapsämnet, aktuell religionsdidaktisk forskning och didaktiska perspektiv på religioners roll i samhället utifrån perspektiv som interkulturalitet, inifrånperspektiv, levd religion och ett demokratiskt förhållningssätt. Ett tydligt fokus i delkursen är bedömning, återkoppling och betygssättning i religionskunskapsämnet samt en vidareutveckling av den första religionsdidaktiska delkursens moment kring språkutvecklande arbetssätt och lektionsplanering. Här fokuseras också teoretiska och praktiska frågor kring elevers olika förutsättningar och behov. Studenterna studerar även läromedel i religionskunskap (och granskning av sådana) samt skolans värdegrund i relation till religionskunskapsämnet. Med utgångspunkt i läroplanens innehåll och mål behandlas de generella kompetenserna som bemötande av elever i behov av särskilt stöd och med olika kulturell bakgrund, jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv, användning av digitala verktyg och digitala medier i undervisningen samt medvetenhet om genusperspektiv genom uppgifter som deltagarna genomför i sin egen praktik och genom workshops vid campusträffarna.

Undervisningsformer

Distansstudier med inslag av campusträffar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp. I kursen används digital lärplattform.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet. Du som är anställd som lärare och har en behörighetsgivande lärarexamen utan att vara ämnesbehörig.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Undervisning och kurslitteratur utgör grund för examination. För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieanvisningar vid kursstart.

En deltagare garanteras tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom Väl Godkänd på minst 26 hp där detta kan erhållas.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
--------------------	------------	-------

Introduktion till religionsvetenskap: seminarier	0,5 hp	U/G
Introduktion till religionsvetenskap: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G
Etik och livsfrågor: seminarier	1 hp	U/G
Etik och livsfrågor: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Etik och livsfrågor: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	5 hp	U/G/VG
Religionshistoria: seminarier	2 hp	U/G
Religionshistoria: individuell skriftlig inlämningsuppgift	4 hp	U/G/VG
Religionshistoria: individuell skriftlig inlämningsuppgift	4 hp	U/G/VG
Religion, individ och samhälle: seminarier	1 hp	U/G
Religion, individ och samhälle: individuell skriftlig inlämningsuppgift	2 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik I: seminarier	2 hp	U/G
Religionsdidaktik I: individuella skriftliga inlämningsuppgifter	5,5 hp	U/G/VG
Kristendomens historia: seminarier	1 hp	U/G
Kristendomens historia: individuell skriftlig tentamen	4,5 hp	U/G/VG
Religion, genus och makt: individuell skriftlig inlämningsuppgift	1,5 hp	U/G/VG
Religion, genus och makt: individuell skriftlig inlämningsuppgift	2 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik II: seminarier	1 hp	U/G
Religionsdidaktik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	2,5 hp	U/G/VG
Religionsdidaktik II: Individuell skriftlig inlämningsuppgift	2,5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt publiceras på lärplattform.

Kurslitteratur

Introduktion till religionsvetenskap, 2 hp

Svensson, Jonas & Arvidsson, Stefan (2010). *Människor och makter 2.0: En introduktion till religionsvetenskap*. Högskolan i Halmstad. 187 s.

Artiklar och övrigt material kan tillkomma om ca 20 s.

Etik och livsfrågor, 7,5 hp

Rachels, James & Rachels, Stuart (2008). *Rätt och fel. Introduktion till moralfilosofi*. Studentlitteratur. 237 s.

Singer, Peter (2002). *Praktisk etik*. Thales. 333 s.

Thomson, Anne (1999). *Critical Reasoning in Ethics. A practical Introduction*. Routledge. 210 s. Kompendium tillkommer om ca 250 s. (tillhandahålls digitalt).

Religionshistoria, 10 hp

Andersson, Daniel & Sander, Åke (2009). *Det mångreligiösa Sverige. Ett landskap i förändring*. Studentlitteratur. 546 s. I urval, s. 151-399

Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*. Natur och kultur. 300 s.

Jacobs, Stephan (2010). *Hinduism today: An introduction*. Continuum. 182 s.

Keown, Damien (2013). *Buddhism: A very short introduction*. Oxford U.P. 184 s.

Olsson, Susanne, Sorgenfrei, Simon (Red.) (2015). *Islam – en religionsvetenskaplig introduktion*. Liber. 352 s.

Kompendium och artiklar tillkommer om ca 150 s.

Religion, individ och samhälle, 3 hp

Furseth, Inger & Repstad, Pål (2005). *Religionssociologi – en introduktion*. Liber. 308 s.

Kompendium tillkommer om ca 200 s.

Religionsdidaktik I, 7,5 hp

Falkevall, Björn (Red) (2013). *Att undervisa i religionskunskap - en ämnesdidaktisk introduktion*. Liber. 99s. (s. 31-99, 128-159).

Långström, Sture & Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*.

Studentlitteratur. 190 s.

Löfstedt, Malin (Red) (2011). *Religionsdidaktik: mångfald, livsfrågor och etik i skolan*.

Studentlitteratur. 219 s.

Odenstad, C (2014). *Ämnesdidaktik för SO-ämnena*. Gleerups i urval s. 7-40 och 95-110.

Artiklar och annan litteratur tillkommer om ca 200 s.

Kristendomens historia, 5,5 hp

Hedin, Christer (2017). *Kristendomens historia i Sverige*. Molin & Sorgenfrei. 318 s.

Jacobsen, Douglas (2021). *The world's Christian's: who they are, where they are, and how they got there*. Wiley-Blackwell. 417 s. (Läses i urval om ca 100 s).

Rasmussen, Tarald & Thomassen, Einar (2007). *Kristendomen. En historisk introduktion*. Artos & Norma bokförlag (s. 49-397) 351 s. (Läses i urval: s. 49-397)

Kristna källtexter från Augustinus och Martin Luther om ca 100 s tillkommer.

Religion, genus och makt, 3,5 hp

Broyde J. Michael & Ausubel, Michael (Eds.) (2005). *Marriage, Sex and Family in Judaism*.

Rowman & Littlefield Publishers. 352 s.

Esposito, John L. (2001). *Women in Muslim Family Law*. Syracuse University Press. 160 s.

Roald, Anne Sofie (2009). *Muslimar i nya samhällen: om individuella och kollektiva rättigheter*.

Bokförlaget Daidalos. 240 s.

Religionsdidaktik II, 6 hp

Falkevall, Björn (Red) (2013). *Att undervisa i religionskunskap - en ämnesdidaktisk introduktion*.

Liber. 11 s. (s. 160-171)

Franck, Olof & Stenmark, Mikael (Red.) (2016). *Att undervisa om människosyner och gudsuppfattningar*. Liber. 240 s.

Franck, Olof & Thalén, Peder (2018). *Interkulturell religionsdidaktik*. Studentlitteratur. 357 s.

Klingenberg, Maria & Lövheim, Mia (Red.) (2019). *Unga och religion. Troende, ointresserade eller neutrala?* Gleerups. 213 s.

Wikström, Christina (2013). *Konsten att göra bra prov*. Natur & kultur. 188s.

Artiklar och annan litteratur tillkommer om ca 250 s.